

...

Референтни метаподатоци според ESMS 2.0 структура

Статистичко истражување за цените на производителите на земјоделски производи

Ц_ЗЕ.Ц.А_М_МК_2021_0

Референтни метаподатоци според ESMS 2.0 структура

1	Контакт
Државен завод за статистика,	
1.1	Организација/ институција за контакт
Државен завод за статистика	
1.2	Организациска единица за контакт
Одделение за цени.	
1.3	Лице за контакт
Билјана Ристовска	
1.4	Звање на лицето за контакт
советник	
1.5	Поштенска адреса
ул. „Даме Груев“ бр. 4, 1000 Скопје, Република Северна Македонија	
1.6	Електронска адреса
biljana.ristovska@stat.gov.mk	
1.7	Телефонски број
00389 2 3295-760	
1.8	Факс
00389 2 3111 336	
2	Ажурирање метаподатоци
2.1	Последна потврда на метаподатоците
17/10/2022	
2.2	Последна објава на метаподатоците

Државен завод за статистика

17/10/2022

2.3 Последно ажурирање на метаподатоците

17/10/2022

3 Статистичка презентација**3.1 Опис на податоците**

Индекси на аутпут цените на производителите на земјоделски производи (откупени, продадени).

3.2 Систем на класификации

- Национална класификација на дејностите - НКД Рев.2;
- Номенклатура на земјоделски производи, производи на шумарството, ловот и риболовот и услуги поврзани со нив, НЗШРУ.

3.3 Опфат на сектор/и

Сектор А - Земјоделство, шумарство и рибарство,

оддел 01 - Растително и животинско производство, лов и услужни дејности поврзани со нив.

3.4 Статистички концепти и дефиниции

Продажна цена на производителите на земјоделски производи на 15-ти во месецот. Во цената не се пресметани акциза, субвенции и ДДВ.

3.5 Статистичка единица**Извештајни единици:**

Деловните субјекти кои припаѓаат на секторот А(оддел 01) според НКД Рев.2.

Единици на набљудување:

Секој одделен земјоделски производи според „Номенклатурата на земјоделски производи, производи на шумарството, ловот и риболовот и услуги поврзани со нив“, произведен и продаден (и откупен) од деловните субјекти.

3.6 Статистичка популација

Земјоделските производи според „Номенклатурата на земјоделски производи, производи на шумарството, ловот и риболовот и услуги поврзани со нив“ кои припаѓаат на секторот А (оддел 01) од НКД Рев.2, произведени и продадени (и откупени) од деловните субјекти.

3.7 Референтна област

-НТЕС 1 и 2 (Република Северна Македонија)

Референтни метаподатоци според ESMS 2.0 структура

3.8 Временска покриеност

Од јануари 2005 година.

3.9 Базен период

2015=100

4 Единица на мерење

Индекси.

5 Референтен период

Месец.

6 Институционален мандат

6.1 Законски акти и други договори

-Национални:

Закон за државна статистика („Службен весник на Република Македонија“ бр. 54/1997, 21/2007, 51/2011, 104/2013 , 42/2014, 192/2015, 27/16, 83/18, 220/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.31/20) (<https://www.stat.gov.mk/ZakonZaStatistika.aspx>)

-Меѓународни:

Handbook for EU Agricultural Price Statistics Version 2.0 March 2008.

6.2 Споделување на податоци

Податоците се испраќаат до Евростат преку eDAMIS,

7 Доверливост

7.1 Доверливост - политика

1. Заштитата на индивидуалните податоци е регулирана со Законот за државна статистика (<https://www.stat.gov.mk/ZakonZaStatistika.aspx>) .

2.Основните принципи и активности, што се преземаат за да се обезбеди доверливоста на податоците се опишани во Политиката за статистичка доверливост (<https://www.stat.gov.mk/pdf/PolitikaZaDoverlivost.pdf>).

7.2 Доверливост - третирање на податоците

Во согласност со член 38 од Законот за државна статистика (<https://www.stat.gov.mk/ZakonZaStatistika.aspx>) и

Политиката за доверливост (<https://www.stat.gov.mk>)

</pdf/PolitikaZaDoverlivost.pdf>), индивидуалните податоци не се објавуваат.

8 Политика за објавување

8.1 Календар на објавување

Датумот на објавување на податоците се утврдува во Календарот за објавување на Соопштенија, кој се ажурира квартално.

8.2 Пристап до Календарот на објавување

http://www.stat.gov.mk/Kalendar_nov.aspx

8.3 Кориснички пристап

Сите корисници имаат истовремено (или еднаков) пристап до статистичките податоци: ова значи дека датумите за објавување на статистичките податоци се претходно јавно објавени и никој корисник нема пристап до официјалните статистички податоци пред нивното објавување. Статистичките податоци прво се објавуваат во едицијата „Соопштенија “ на ВЕБ страницата на Државниот завод за статистика во 12.00 часот.

9 Фреквенција на дисеминација

Месечна

10 Достапност и јасност

10.1 Соопштенија

Во согласност со Стратегијата за дисеминација (<https://www.stat.gov.mk/Dokumenti/strategii/StrategijaDiseminacija2014-2016mak.pdf>).

Соопштенијата се објавуваат месечно и истите се достапни на ВЕБ страницата на ДЗС во поглавјето:Соопштение "Индекси на цени во земјоделството" (<http://www.stat.gov.mk/PrikaziSoopstение.aspx?rbtxt=43/>).

10.2 Публикации

Публикации:

Месечен статистички извештај,

<http://www.stat.gov.mk/PublikaciiPoOblast.aspx?id=28&rbrObl=37>

Статистички годишник,

<http://www.stat.gov.mk/PublikaciiPoOblast.aspx?id=34&rbrObl=37>

10.3 Онлајн база на податоци

МАКСтат-базата на податоци - цени.

<http://makstat.stat.gov.mk/PXWeb/pxweb/mk/MakStat/?rxid=46ee0f64-2992-4b45-a2d9-cb4e5f7ec5ef>

Број на прегледи на податочните табели од МАКСтат = 108

10.4 Пристап до микроподатоци

Користењето на микроподатоци за надворешни корисници е можно само за истражувачки цели и се врши во согласност со Законот за државна статистика (член 41, член 42 и член 43). Пристапот до анонимизирани микроподатоци е дефиниран со интерна процедура на Државниот завод за статистика „Пристап до анонимизирани микроподатоци за научно-истражувачки цели“. (<https://www.stat.gov.mk/ZaNas.aspx?id=22>).

10.5 Друго

По барање на корисниците, податоците се подготвуваат и во форма согласно нивните потреби.

10.6 Документација за методологијата

Методолошко објаснување, национално,

<http://www.stat.gov.mk/MetodoloskiObjasSoop.aspx?id=43&rbrObl=15>

10.7 Документација за квалитетот

Последен доставен Извештај за квалитет до Евростат е за 2014 година.

11 Управување со квалитет

11.1 Обезбедување на квалитетот

Квалитетот на процесите и продуктите, во Државниот завод за статистика се обезбедува со почитување на Европскиот Кодекс за работа на европската статистика

(<https://www.stat.gov.mk/ZaNas.aspx?id=2>) и

Рамката за оценка на квалитетот во рамките на Европскиот статистички систем

(ESS Quality Assurance Framework-- <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/64157/4392716/ESS-QAF-V2.0-final.pdf>).

Критериумите за квалитет се утврдени и во Законот за државна статистика во член 46 и

член 4в (<https://www.stat.gov.mk/ZakonZaStatistika.aspx>).

11.2 Оценка на квалитетот

Државниот завод за статистика ги реализира статистичките активности во согласност со Статистичкиот бизнис процес модел, кој се базира на меѓународниот модел - Генерички статистички бизнис процес модел (Generic Statistical Business Process Model-GSBPM) .

Примената на овој модел, како и примената на меѓународните стандарди во статистичката продукција обезбедуваат високо ниво на точност и споредливост на податоците.

12 Релевантност

12.1 Потребни на корисниците

Податоците за индексите на продажните цени на производителите на земјоделски производи се користат и од страна на бизнис заедницата и од страна на Владата:

- како економски индикатор:

Индексите ги покриваат ценовните движења со што се овозможува да се предвидат соодветните промени во цените во трговијата. Тие може да се јават како почетен индикатор на инфлациските притисоци во економијата.

Овие податоци се користат при формулирањето на фискалната и монетарната политика.

- како дефлатор на други економски серии:

Индексите се користат за да се прилагодат другите економски временски серии на промените на цените.

Индексите се користат за споредба со други држави.

12.2 Задоволство на корисниците

Почнувајќи од 2009 година, Државниот завод за статистика на секои три години спроведува Анкета за задоволство на корисниците.

12.3 Комплетност

Во однос на индикаторите кои се предвидени според Handbook for EU Agricultural Price Statistics Version 2.0 March 2008, ДЗС обезбедува околу 80% од нив.

13 Точност и веродостојност

13.1 Свкупна точност

Точноста на податоците се обезбедува преку преземање на мерки за намалување на непримерочните грешки, како и дополнителна споредба и анализа на податоците пред тие да бидат објавени.

13.2 Примерочни грешки

Не е применливо, статистичкото истражување се спроведува врз намерно избран примерок и нема пресметка на примерочни грешки.

13.3 Непримерочни грешки

Грешки во опфат: Во ова статистичко истражување се обезбедува 100% опфат. Давателите на податоци навреме се потсетуваат за исполнување на својата обврска. Кога во тековниот месец нема реализација на одреден производ (цената во таков случај е 0), се врши импутација на цената на конкретниот производ од претходниот месец. Сите податоците за ова статистичко истражување се прибираат со статистички образец (административни извори не се користат).

Грешки при мерење: Нема појава на грешки при прибирање на податоците. Разликите во вредностите на прибраните со вистинските податоците тековно се обработуваат и не се врши мерење на истите.

Грешки во обработката: Во апликацијата за обработка се имплементирани правила за контроли и пресметки на излезните податоци. Прибраните податоци за продажните цени, при внесувањето, логички се контролираат, се проверуваат отстапувањата на цените во однос на претходниот месец, се контактираат извештајните единици, се проверуваат и анализираат излезните податоци. Не се врши мерење на грешки при обработката на податоците.

Грешки при неодговор: Ова статистичко истражување обезбедува целосен опфат, грешки во неодговор нема.

Грешки во моделот за суперконтрола: Не е применливо.

14 Навременост и точност

14.1 Навременост

Индексите на цени на производителите на земјоделски производи, се објавуваат најдоцна 30 дена по завршувањето на референтниот период како дефинитивни податоци.

Временска разлика до дефинитивните резултати = $T+30$

14.2 Точност

Податоците се објавуваат на денот, што е утврден (најавен) во Календарот за навременост.

Временска разлика на објавување на соопштението (просечно месечно) = 0 денови.

Референтни метаподатоци според ESMS 2.0 структура

15 Кохерентност и споредливост**15.1 Географска споредливост**

Индексите на цени на производителите на земјоделски производи, се произведуваат на национално ниво. Ова обезбедува споредливост на националните податоци со европските податоци.

15.2 Временска споредливост

Временска серија од јануари 2005 (2015=100) и нема прекин на временската серија

15.3 Меѓудоменска кохерентност

Кохерентност меѓудоменска е обезбедена делумно.

15.4 Внатрешна кохерентност

Внатрешната кохерентност на податоците е обезбедена.

16 Трошок и оптовареност

Не се пресметува.

17 Ревизија на податоците**17.1 Политика за ревизија на податоците**

Ревизијата на податоците се прави во согласност со Политиката за ревизија на ДЗС: <https://www.stat.gov.mk/RevizijaNaPodatocite.aspx>.

17.2 Практика за ревизија на податоците

Податоците се дефинитивни (конечни) кога првпат се објавуваат.

Ревизија на податоците се прави со промена на базната година и со промена на номенклатурите.

Ребазирањето на серијата на податоци пресметани со старата базна година се врши кога секој поединечен месечен индекс се множи со коефициентот кој служи како фактор за ребазирање (Chain factor), а со тоа серијата на податоци се прилагодува (ребазира) на новата базна година.

18 Статистичка обработка**18.1 Извори на податоци**

Ова статистичко истражување е примерочно истражување. Примерокот се бира од деловните субјекти кои ги пополнуваат "Месечниот извештај за продажба на земјоделски производи од сопственото производство на претпријатијата и земјоделските задруги,

Државен завод за статистика

(ЗЕ.ТРГ.33)"

Примерокот за "Месечниот извештај за цените на производителите на земјоделски производи" (ЗЕ.Ц.А) ги покрива деловните субјекти со најголемата реализирана вредност, а од нив оние кои имаат 70% опфатеност од видовите на земјоделски производи.

18.2 Фреквенција на прибирање податоци

Месечна.

18.3 Прибирање на податоците

Податоците за продажните цени на производителите на земјоделски производи се прибираат со статистичкиот прашалник: "Месечен извештај за цените на производителите на земјоделски производи" (ЗЕ.Ц.А).

Податоците за месечните продажни (откупни) цени на 15-ти за тековниот месец се пополнуваат и се доставуваат до ДЗС најдоцна до 30-ти во месецот.

18.4 Проверка на податоците

Проверка на податоците се врши во согласност со дефинираните критериуми за контрола. Проверка на податоците се врши пред и по нивното внесување. За отстапувањата се контактираат извештајните единици. Проверка се врши и на готовите индекси пред нивното објавување.

18.5 Компилирање податоци

Едитирање: Статистичкото истражување се спроведува месечно, на база на примерок. Прибирањето на податоците се врши преку Регионалните одделенија за статистика, а контролата и обработката на податоците се врши во Централниот завод.

Импутација: Се врши импутација на неодговорите со податокот од претходниот период.

Пондери: За пондерирање се користи тригодишен просек од меѓуфазната потрошувачка, добиена од Економските сметки во земјоделството, за секој производ кој ќе се следи во наредниот период од 5 (пет) години. Пондерите се менуваат секоја петта година.

18.6 Прилагодување

Сезонските варијации ја изразуваат сезонската природа на земјоделските производи.

Сезонско израмнување се врши на свежото овошје и зеленчук.

Изработката на пондерациската структура го рефлектира сезонскиот карактер.

19 Коментар

Нема коментар.

A.1 Анекси